

Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti

3 Temmuz 2023, Sayı: 2023-24 Toplantı Tarihi: 22 Haziran 2023

Küresel Ekonomi

- 1. Küresel enflasyon düşerken, halen uzun dönem ortalamalarının üzerinde seyretmektedir. Son 10 yıllık dönemde ortalama enflasyon gelişmiş ekonomilerde yüzde 2,2 ve gelişmekte olan ekonomilerde yüzde 5,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2023 yılında enflasyonun gelişmiş ekonomilerde yüzde 3,3 ve gelişmekte olan ekonomilerde ise yüzde 8,1 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Emtia fiyatlarında geçen yıl ortasından itibaren başlayan gerileme eğilimi sürmekle birlikte, Emtia Fiyat Endeksinin mevcut seviyesi son on yılın ortalamasının yüzde 23,2 üzerindedir. Endeks geçen yıl haziran ayında ulaştığı en yüksek seviyeye göre yüzde 29,4 gerilemiştir. Benzer şekilde geçen yıl nisan ayında ulaştığı tepe noktasına göre yüzde 22,0 gerileme kaydeden Tarımsal Emtia Fiyat Endeksi son on yılın ortalamasının yüzde 14,3 üzerindedir. Bu durum, gıdanın tüketici sepeti içerisindeki yüksek payı nedeniyle enflasyon üzerinde halen etkili olmaktadır. 2023 yılında ABD ve Euro Bölgesinde yıl sonu enflasyon beklentisi sırasıyla yüzde 3,0 ve yüzde 3,8 iken; çekirdek enflasyon beklentisi sırasıyla yüzde 4,3 ve yüzde 5,1 seviyesindedir.
- 2. Çekirdek enflasyonun ve enflasyon beklentilerinin yüksek seviyeleri küresel enflasyonun bir süre daha merkez bankalarının hedeflerinin üzerinde seyretmeye devam edeceğini ima etmektedir. Bu nedenle, bütün dünyada merkez bankaları enflasyonu düşürmeye yönelik tedbirler almaktadır. Takip edilen 12 gelişmiş ülke merkez bankası son 16 ayda toplamda 123 toplantı yapmış, bu toplantıların 89 tanesinde politika faizleri artırılmıştır. Aynı dönemde takip edilen 15 gelişmekte olan ülke merkez bankası toplamda 182 toplantı yapmış, bu toplantıların 97 tanesinde politika faizleri artırılmıştır. Uygulanan para politikasının sonuçları finansal koşullara da yansımaya başlamış ve merkez bankalarının finansman ve kredi koşullarındaki sıkılaşmaya yönelik vurguları güçlenmiştir.
- 3. Küresel büyüme görünümündeki yatay seyre rağmen, görece güçlü talep ve işgücü piyasalarındaki sıkılık devam etmektedir. Türkiye'nin dış ticaret ortaklarının ihracat paylarıyla ağırlıklandırılan küresel büyüme endeksi bir önceki PPK toplantısı dönemine kıyasla yatay görünümünü sürdürmüştür. Endeksin 2023 yılı için tahmin edilen büyüme oranı ocak ayındaki dip seviyenin yaklaşık 0,3 puan üzerinde yüzde 1,6 düzeyindedir. Bununla birlikte, 2022 yılında söz konusu endeksin yüzde 3,5 büyüme oranı ile kıyaslandığında dış talep görünümünde yıllık bazda kayda değer bir yavaşlama gözlenmektedir. Küresel PMI endeksleri hizmet sektöründe faaliyetin gücünü koruduğuna, imalat sanayinde ise eşik değerin hemen altındaki yatay seyrin devam ettiğine işaret etmektedir. Mayıs ayı itibarıyla yılın ikinci çeyreğinde küresel hizmetler PMI endeksi ilk çeyreğe göre 3,1 puan artarak 55,4 düzeyine erişmiş, imalat sanayi PMI endeksi 0,1 puan artarak 49,6 olmuştur. Bileşik PMI göstergelerine bakıldığında, mayıs ayında endeksin küresel düzeyde nisan ayındaki seviyeye kıyasla 0,2 puan artışla 54,4 olduğu, gelişmiş ülkelerde 53,7 seviyesinde yatay seyrettiği, gelişmekte olan ülkelerde ise 0,7 puan artışla 55,6'ya yükseldiği gözlenmiştir. Çin'de bileşik PMI göstergesi nisan ayına göre 2 puan artışla 55,6 düzeyinde gerçeklesirken mayıs ayında endeks gerek imalat gerek hizmetler sektöründe 50 eşik değerinin üzerinde bulunmaktadır. Bununla birlikte, salgın önlemlerinin gevşetilmesi sonrası hizmetlerdeki toparlanmanın daha belirgin

- olduğu gözlenmiştir. Diğer taraftan, gelişmiş ülke ekonomilerinde finansal koşulların etkisiyle iktisadi faaliyetin yavaşlayacağına yönelik beklentiler sürmektedir. Türkiye'nin önemli ticaret ortaklarından Euro Bölgesinde imalat PMI endeksi mayıs ayında 44,8 ile pandemiden bu yana en düşük düzeyine gerilemiştir.
- 4. Gelişmekte olan ülkelere yönelen portföy akımları haziran ayında, iyileşen risk algısına bağlı olarak devam etmiştir. Yılbaşından mayıs sonuna kadar hisse senedi piyasalarına yaklaşık 46,4 milyar dolar fon girişi olurken, borç senetleri piyasalarından yaklaşık 4,3 milyar dolar fon çıkışı olmuştur. Haziran ayında ise 8,3 milyar doları hisse senedi piyasalarına olmak üzere toplam 9,2 milyar dolar fon girişi olmuştur.

Enflasyon Gelişmeleri

- 5. Ülkemizde enflasyon 2022 yılının ekim ayında ulaştığı zirveye kısayla 45,92 puan düşmüş olmakla birlikte halen yüksek seviyesini korumaktadır. Tüketici fiyatları mayıs ayında yüzde 0,04 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 43,68'den 4,09 puan düşerek yüzde 39,59 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde, yakın döneme ilişkin göstergeler enflasyonun ana eğiliminde yükselişe işaret etmektedir. Bu gelişmede yurt içi talepteki güçlü seyir, kur gelişmeleri ve hizmet enflasyonundaki katılık belirleyici olmuştur.
- 6. Alt grupların yıllık enflasyona katkıları hizmet grubunda 14,62 puandan 15,17'ye yükselmiş (0,55 puan artış); temel mal grubunda 9,80 puandan 10,17'ye yükselmiş (0,37 puan artış); alkol, tütün ve altın grupları toplamında 1,81 puandan 1,50'ye gerilemiş (0,31 puan azalış); gıda ve alkolsüz içecekler grubunda 14,22 puandan 13,64'e gerilemiş (0,58 puan azalış); enerji grubunda 3,24 puandan -0,88'e gerilemiştir (4,12 puan azalış).
- 7. Gıda fiyatları mayıs ayında yüzde 0,71 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 53,92'den 1,40 puan düşüşle yüzde 52,52 olmuştur. Gıda fiyatlarının mevsimsellikten arındırılmış aylık artış oranı bir önceki aya kıyasla gerilemiştir. Bu dönemde kırmızı et fiyatlarındaki yükseliş yavaşlarken, mevsimsellikten arındırılmış veriler, sebze fiyatlarında daha belirgin olmak üzere taze meyve ve sebze fiyatlarının mayıs ayında arttığına işaret etmiştir. Taze meyve sebze fiyatlarındaki oynaklıklar yurt içi gıda fiyatları kaynaklı riskleri canlı tutmaktadır. İşlenmiş gıda fiyatları aylık bazda yüzde 1,08 ile sınırlı bir artış kaydetmiştir. İşlenmiş et ürünleri haricinde grup genelinde ılımlı fiyat hareketleri izlenmiş, ekmek ve tahıl ürünleri fiyat artışındaki yavaşlama mayıs ayında da sürmüştür.
- 8. Enerji fiyatları mayıs ayında yüzde 21,00 ile yüksek bir oranda gerilemiş, grup yıllık enflasyonu yüzde 21,19'dan 28,16 puan azalışla yüzde -6,97 olmuştur. Bedelsiz doğal gaz kullanımı grup fiyatları üzerinde temel belirleyici olmuştur. Uluslararası enerji fiyatlarındaki olumlu görünümü takiben fiyatlar grup genelinde gerilerken, akaryakıt fiyatları belirgin düşüşle öne çıkan bir diğer kalem olmuştur.
- 9. Hizmet fiyatları mayıs ayında yüzde 4,60 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 58,62'den 1,33 puan yükselişle yüzde 59,95 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde yıllık enflasyon ulaştırma grubunda gerilerken diğer gruplarda yükselmiştir. Bu grubun aylık fiyat artışında, lokanta-oteller yüzde 7,10 ve kira yüzde 5,15 ile öne çıkan alt gruplar olmuştur. Diğer hizmetler alt grubu fiyatlarındaki artışta kur gelişmelerine duyarlı olan ulaştırma araçlarının bakım onarımı kaleminin yanı sıra eğitim ve sağlık hizmetleri gibi geçmiş enflasyona endeksleme eğilimi güçlü olan kalemlerin etkisi öne çıkmıştır.
- 10. Temel mal fiyatları mayıs ayında yüzde 3,90 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon yüzde 34,16'dan 0,91 puan artarak yüzde 35,07 olmuştur. Mayıs ayında yıllık enflasyon dayanıklı mal ile giyim ve ayakkabı alt gruplarında artış kaydetmiş, diğer temel mallarda ise gerilemiştir. Dayanıklı mal fiyatları (altın hariç) aylık yüzde 3,48 oranında yükselirken, yüzde 6,37 oranındaki fiyat artışıyla otomobil öne çıkan alt kalem olmuştur. Türk lirasındaki görünüm ve

- iç satışlardaki canlı seyirle birlikte otomobil fiyatlarında güçlü bir artış eğilimi yaşanmıştır. Giyim ve ayakkabı alt grubunda fiyatlar yüzde 9,96 oranıyla tarihsel mayıs ayı ortalamasının üzerinde artarken, bu gelişmede yöntem değişikliğine bağlı olarak yeni sezon ürünlerinin endekse girişinin nisandan mayıs ayına kaymasının etkisi hissedilmiştir.
- 11. Enflasyonun ana eğilimi 2022 yılı sonrası dönemde yavaşlasa da yüksek seyrini sürdürmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış verilerle aylık artışlar B ve C göstergelerinde bir önceki aya kıyasla yükselirken, bu görünüm alternatif çekirdek enflasyon göstergeleri tarafından da teyit edilmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış B ve C endekslerinin üç aylık ortalama artışları 2022 yılının şubat ayında sırasıyla yüzde 8,8 ve yüzde 8,4 ile en yüksek noktasına çıkarken, mayıs ayı itibarıyla yüzde 2,5 ve yüzde 2,8 seviyelerine gerilemiştir. Mayıs ayı itibarıyla B ve C endeksinin mevsimsellikten arındırılmış artış oranları sırasıyla yüzde 2,9 ve yüzde 3,6 olarak gerçekleşmiştir (önceki ay yüzde 2,3 ve yüzde 2,6). Medyan enflasyon ve SATRIM gibi alternatif çekirdek göstergelerde de önceki aya göre artışlar gözlenmiştir.

Talep ve Üretim

- 12. Yılın ikinci çeyreğine ilişkin veriler, iktisadi faaliyetin özellikle iç talep kaynaklı güçlü seyrini sürdürdüğünü teyit etmektedir. Perakende satış hacim endeksi deprem kaynaklı etkilere rağmen yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda yüzde 28,7 oranında artmıştır. Nisan ayında endeks yıllık bazda yüzde 23,7 oranında yükselerek artış eğilimini sürdürmüştür. Nisan ayı itibarıyla çeyreklik bazda artış oranı ise yüzde 3,3 oranında gerçekleşmiştir. Kartla yapılan harcamalardaki artış eğilimi ikinci çeyrekte devam etmiştir. İmalat sanayi firmalarının ikinci çeyrekteki kayıtlı siparişlerine bakıldığında iç piyasa siparişlerinin yıllık bazda 2,6 puan ile kuvvetli artış kaydettiği görülmektedir.
- 13. Güncel veriler deprem bölgesinde ekonomik faaliyetin beklenenden hızlı toparlanmasını sürdürmesiyle afet kaynaklı daralmanın büyük ölçüde telafi edildiğini göstermektedir. İlk çeyrekte ülke genelinde istihdam artışı afetin etkisiyle yavaşlarken nisan ayı itibarıyla mevsimsellikten arındırılmış istihdam 31,6 milyon seviyesinde gerçekleşerek afet öncesinde ocak ayındaki 31,7 milyon seviyesine oldukça yaklaşmıştır. Mevsimsellikten arındırılmış işgücüne katılım oranı ise yüzde 53,9 düzeyinde gerçekleşerek afet öncesi seviyesine ulaşmıştır.
- 14. Nisan ayında yıllıklandırılmış cari işlemler açığı enerji fiyatlarına bağlı olarak gerileyen enerji ithalatındaki düşüşe rağmen 2022 yılının nisan ayındaki 19,7 milyar dolar seviyesine kıyasla 38,1 milyar dolar artarak 57,8 milyar dolara yükselmiştir. Bu artış hizmetler dengesindeki güçlü seyre rağmen dış ticaret açığındaki yükselişin etkisiyle gerçekleşmiştir. Nisan ayı itibarıyla yıllıklandırılmış olarak ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı önceki yılın aynı dönemindeki seviyesine göre 54,0 milyar dolar artarak 100,2 milyar dolara yükselmiştir. Aynı dönemde yıllıklandırılmış hizmetler fazlası 14,9 milyar dolar artarak 51,6 milyar dolara çıkmıştır. Parasal koşulların ve beklentilerin etkisiyle altın ithalatı cari açıktaki artışta önemli rol oynamaktadır. Yılın ilk dört ayında toplam altın ithalatı bir önceki yılın aynı dönemindeki seviyesine kıyasla 9,2 milyar dolar artışla 11,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Mayıs ayı geçici dış ticaret verileri altın ithalatının artış ivmesini sürdürdüğüne işaret etmiştir. Yurt içi talepteki güçlü seyir tüketim malları ithalatı kanalıyla cari işlemler açığını artırıcı etkide bulunmaktadır. Mayıs ayına ilişkin geçici dış ticaret verileri ve haziran ayı için yüksek frekanslı veriler mevsimsellikten arındırılmış olarak ihracattaki nispeten yatay seyre karşın ithalatın, söz konusu grupların katkısıyla artış eğilimi sergilediğine işaret etmektedir.
- 15. Turizm gelirlerinin beklentilerin üzerinde ve yıl geneline yayılmış seyri ile yılın ikinci yarısında cari dengeye güçlü bir katkı sunacağı tahmin edilmektedir. Seyahat gelirleri yılın ilk dört ayında bir önceki yılın ilk dört ay toplamına göre 2,1 milyar dolar artarak 10,3 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Yabancı ziyaretçi sayıları da benzer şekilde yılın ilk dört ayında bir

- önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 29,2 artarak 9,5 milyon kişi seviyesinde gerçekleşmiştir. Turizm gelirlerinin artan katkısıyla cari işlemler hesabının yılın ikinci yarısında daha dengeli bir seyir izleyeceği tahmin edilmektedir. Turizm gelirlerindeki güçlü seyir ile enerji ithalatındaki normalleşmenin döviz piyasasında arz kaynaklı olarak sağlıklı fiyat oluşumu ve istikrara katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Diğer taraftan, artan turizm faaliyeti kısa vadede talebi artırarak tüketici enflasyonu üzerinde risk oluşturmaktadır.
- 16. Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla yıllık büyümesi, deprem kaynaklı etkilere karşın, bir önceki çeyrekteki yüzde 3,5'e kıyasla artış göstererek yüzde 4 olmuştur. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış olarak ise çeyreklik bazda büyüme yüzde 0,3 oranında gerçekleşmiştir. Yıllık büyümeye net ihracatın katkısı -2,8 puan, yatırımların katkısı 1,2 puan, geri kalan tüketim sektörünün katkısı ise 5,6 puan olmuştur. Yıllık büyümeye en yüksek katkı yurt içi talepten gelirken zayıf seyrini sürdüren dış talep ve deprem kaynaklı geçici üretim kaybı sanayi sektörünün büyümeye katkısını sınırlamıştır. Özel tüketim yıllık büyümesi yüzde 16,2 olurken, özel ve kamu kesimi tüketim ve yatırım harcamalarını içeren nihai yurt içi talep büyümesi yüzde 12,1 olmuştur. Bu dönemde, makine-teçhizat yatırımları yıllık bazda yüzde 8 büyüyerek artış eğilimini on dördüncü çeyreğe taşımıştır.
- 17. Nisan ayında sanayi üretim endeksi, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış olarak aylık bazda yüzde 0,9 oranında azalmış, çeyreklik bazda ise yüzde 0,8 oranında artarak deprem sonrası toparlanma eğiliminin devamına işaret etmiştir.

Maliyet Koşulları

- 18. 2022 yılının ikinci yarısından itibaren gerileyen küresel emtia fiyatları girdi fiyatı kanalıyla tüketici enflasyonundaki düşüşü desteklemiştir. Diğer taraftan, döviz kurları ve işgücü maliyetindeki artışlar nedeniyle üretici fiyatları üzerindeki baskı artmaktadır.
- 19. Yurt içi üretici fiyat endeksi mayıs ayında enerji imalatı grubundaki gerilemenin etkisiyle yüzde 0,65 ile ılımlı bir artış kaydetmiş, yıllık üretici enflasyonu yüzde 52,11'den 11,35 puan düşerek yüzde 40,76 olarak gerçekleşmiştir. Uluslararası emtia fiyatları mayıs ayında genele yayılan düşüşler sergiledikten sonra haziran ayında yataya yakın bir seyir kaydetmektedir. Küresel arz zincirindeki baskılara dair göstergeler ve uluslararası taşımacılık maliyetleri düşük seyretmektedir. Küresel emtia fiyatlarındaki gerilemeyle birlikte mevcut küresel arz koşulları enflasyon açısından olumlu görünümünü sürdürmektedir. Diğer taraftan, döviz kuru gelişmelerinin önümüzdeki dönemde enerji ve ithal edilen diğer girdi fiyatları üzerinde baskı unsuru oluşturacağı beklenmektedir.
- 20. Hanelere sağlanan doğal gazın mayıs ayında tamamının, sonraki 11 ay süresince de 25 metreküpünün bedelsiz sunulması mayıs ayında tüketici fiyatları artışında belirgin bir yavaşlamaya yol açarak enflasyon üzerinde 2,4 puan düşürücü etki oluşturmuştur. Söz konusu düşürücü etki, ilave destekler söz konusu olmazsa, havaların soğuması ve ısınma amaçlı enerji tüketiminin devreye girmesiyle birlikte yılın son çeyreğinde tersine dönerek enflasyonu artırıcı yönde olacaktır.
- 21. Enerji fiyatlarındaki olumlu seyre karşın, sermaye malları, dayanıklı ve dayanıksız tüketim malları alt endekslerinde manşet üretici fiyatlarından ayrışan bir görünüm izlenmiştir. Bu görünüme ek olarak, Türk lirasındaki değer kayıpları, artan kur oynaklığı ve ücretlerde genele yayılan artışın yakın dönemde enflasyon üzerinde maliyet yönlü ilave baskı oluşturacağı öngörülmektedir. Söz konusu etmenlerden tüketici fiyatlarına geçişkenliğin, özellikle talep koşullarının güçlü olduğu dönemlerde hızlı gerçekleştiği görülmektedir. Öncü göstergelere göre, başta dayanıklı tüketim malları olmak üzere enflasyon sepetindeki birçok kalemde kur artışları tüketici enflasyonuna yansımaya başlamıştır.

Hizmet Enflasyonunda Katılık

- 22. Hizmet sektöründe fiyat artışları yüksek seviyelerini sürdürmekte, grup enflasyonu mallara kıyasla katılık arz etmektedir. Yurt içi talep etkisinin daha belirgin olduğu hizmet sektöründe aylık artışlar 2022'ye kıyasla halen yüksek seyretmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış tüketici fiyat artışlarının son üç aylık ortalaması B göstergesinde yüzde 2,5 iken, hizmetlerde yüzde 3,7'dir. Buna ek olarak hizmet sektörüne ait yayılım endeksi tarihsel ortalamasının üzerinde seyrederek artışların sektör geneline yayıldığını göstermektedir.
- 23. Yükselen konut fiyatları ve geçmiş enflasyona endeksleme davranışına ek olarak gayrimenkul piyasasındaki arz-talep uyumsuzlukları, kira artışlarını yukarıya çekerek tüketici enflasyonunu olumsuz yönde etkilemektedir.
- 24. Gıda, ücret ve turizm kaynaklı gelişmelerden önemli ölçüde etkilenen lokanta ve otel alt grubunda aylık artışlar süreklilik gösteren bir görünüm arz etmektedir.
- 25. Kira, eğitim, sağlık, eğlence-kültür başta olmak üzere belirli hizmet kalemleri geçmiş tüketici enflasyonuna dönük fiyatlama davranışı sergileyerek, enflasyonist etkilerin uzun bir zamana yayılmasına neden olmaktadır.

Enflasyon Beklentileri

- 26. Enflasyonun 2023 yılında bir miktar yükseldikten sonra parasal sıkılaştırmanın birikimli etkilerinin devreye girmesiyle gerileyerek önce tarihsel ortalamalara, sonra da orta vadeli hedefe kademeli olarak yakınsayacağı öngörülmektedir. Kredi genişlemesi, maliyet baskıları ve döviz kuru gelişmeleri enflasyon üzerindeki baskıların artabileceğine işaret etmektedir. Enflasyon beklentilerindeki mevcut seyir ve fiyatlama davranışlarındaki bozulma, enflasyon görünümüne dair yukarı yönlü riskleri canlı tutmaktadır.
- 27. Haziran ayı Piyasa Katılımcıları Anketi sonuçlarına göre: On iki ay sonrasına ilişkin enflasyon beklentisi yüzde 29,84'ten 0,81 puan artışla yüzde 30,65; gelecek yirmi dört ay sonrasına ilişkin enflasyon beklentisi yüzde 17,74'ten 0,38 puan yükselişle yüzde 18,12; beş yıl sonrasına ilişkin enflasyon beklentisi yüzde 8,22'den 0,15 puan aşağı güncellenerek 8,07 olmuştur.

Parasal ve Finansal Koşullar

- 28. Kurul, para politikası kararıyla birlikte kredi büyümesi ile kredi ve mevduat faizlerine ilişkin tespitlerde bulunmuştur. Finansal istikrar perspektifiyle, duyarlılık analizleri yapılarak bankacılık sisteminin politika faiz oranlarındaki artışlara karşı güçlü ve dayanıklı olduğu değerlendirilmiştir.
- 29. Kredi büyümesi iç talebi artırarak enflasyon üzerinde risk oluşturmaktadır. 16 Haziran 2023 itibarıyla, 2022 yılı sonuna kıyasla bireysel kredi bakiyesi kredi kartlarında yüzde 65,7, taşıt kredilerinde yüzde 63,1, ihtiyaç kredilerinde yüzde 27, konut kredilerinde yüzde 21,3 olmak üzere toplamda yüzde 38,1 oranında artmıştır. Diğer taraftan, son PPK döneminden bu yana ihtiyaç kredi büyümesi yavaşlamıştır. Bu gelişmede kredi büyümesine dayalı menkul kıymet tesisi uygulamasının kapsamının genişletilmesi ve var olan düzenlemeler nedeniyle mevduat faizlerindeki artış etkili olmuştur.
- 30. Kredi ve mevduat faizleri ile politika faizi arasındaki fark bir önceki PPK döneminde artmıştır. 16 Haziran 2023 haftası itibarıyla sektördeki ortalama ihtiyaç kredisi (KMH hariç) faizleri düzenleme öncesi döneme göre 749 baz puan artarak yüzde 41,7 seviyesine yükselmiştir. Türk lirası ticari kredi faizleri yatay bir seyir ile yüzde 14,7 olarak gerçekleşmiştir. Mevduat faizi önceki PPK döneminden bu yana 674 baz puan artışla yüzde 30,3'e yükselmiştir. Kur Korumalı Mevduat hesaplarında faiz üst tavanının kaldırılmasının yukarı yönlü etkisi devam etmektedir.

31. Bu çerçevede Kurul, parasal sıkılaştırma ile birlikte mevcut mikro- ve makroihtiyati çerçevenin sadeleştirilmesi süreciyle piyasa mekanizmalarının işlevselliğinin artırılması gerekliliğini değerlendirmiştir.

Para Politikası

- 32. Kurul politika faizini enflasyonun ana eğiliminin gerilemesini ve orta vadede yüzde 5 hedefine ulaşmasını sağlayacak parasal ve finansal koşulları oluşturacak şekilde belirleyecektir. Kurul, mevcut para politikası çerçevesinin enflasyon görünümü ve yukarı yönlü riskler göz önüne alındığında yüzde 5 enflasyon hedefini gerçekleştirmekten çok uzak olduğu değerlendirmesinde bulunmuştur. Fiyat istikrarındaki bozulmanın makroekonomik istikrarı ve özellikle finansal istikrarı tehdit ettiğine dikkat çekilmiştir. Bu doğrultuda Kurul, adımları gerektiği zamanda ve gerektiği ölçüde kademeli olarak güçlendirilen bir parasal sıkılaştırma sürecinin uygulanmasına karar vermiştir. Parasal sıkılaştırma sürecinin enflasyon görünümünde belirgin iyileşme sağlanana kadar devam etmesi öngörülmüştür.
- 33. Politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı yüzde 8,5'ten yüzde 15 düzeyine yükseltilmiştir. Kurul alınan bu kararı, dezenflasyonun en kısa sürede tesisi, enflasyon beklentilerinin çıpalanması, fiyatlama davranışlarındaki bozulmanın kontrol altına alınması için başlatılan parasal sıkılaştırma sürecinin ilk adımı olarak öngörmektedir.
- 34. Kurul, parasal sıkılaştırma sürecinin makroekonomik ve finansal koşullar üzerindeki etkilerine dair analizleri incelemiştir. Faiz artırım senaryolarının enflasyon, kredi büyümesi, kredi ve piyasa faizleri, ekonomik aktivite, beklentiler gibi anahtar makroekonomik değişkenler üzerindeki etkileri ile bankacılık stres testleri değerlendirilmiştir. Enflasyon görünümü bu doğrultuda yeni adımların atılmasını gerekli kılmaktadır.
- 35. Enflasyon ve enflasyon eğilimine ilişkin göstergeler yakından takip edilecek ve TCMB, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir.
- 36. Kurul, hedeften oldukça uzaklaşan enflasyonun para politikasının etkin kullanımını gerektirdiği tespitinde bulunmuştur. Parasal sıkılaştırma sürecinin başlaması ile para politikasının etkinliği artacaktır.
- 37. Buna ek olarak Kurul, mevcut mikro- ve makroihtiyati çerçevenin makro finansal istikrarı destekleme konusunda zayıf kaldığı ve piyasa mekanizmalarının işlevselliğini olumsuz etkilediği tespitlerini yapmıştır. Bu doğrultuda söz konusu çerçevede sadeleşme politikası benimsenmiştir. Mevcut mikro- ve makroihtiyati çerçeve, piyasa mekanizmalarının işlevselliğini artıracak ve makro finansal istikrarı güçlendirecek şekilde sadeleştirilecektir. Yumuşak bir geçiş süreci için sadeleşme politikasının kademeli olmasına karar verilmiştir. Sadeleşme sürecinde dönüşümün hızı ve sıralaması etki analizleri ile belirlenecektir. TCMB tarafından yapılan düzenlemelere ilişkin etki analizleri söz konusu çerçevenin tüm bileşenleri için enflasyon, faizler, döviz kurları, rezervler, beklentiler, menkul kıymetler ve finansal istikrar üzerindeki yansımalarıyla birlikte bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilerek yapılacaktır.
- 38. Bununla birlikte, fiyat istikrarının sürekliliğini sağlamak hedefiyle, TCMB cari dengeyi iyileştirecek stratejik yatırımları desteklemeye devam edecektir.
- 39. Kurul, kararlarını öngörülebilir, veri odaklı ve şeffaf bir çerçevede almaya devam edecektir.